

Guia de bones pràctiques per a la prevenció de residus comercials

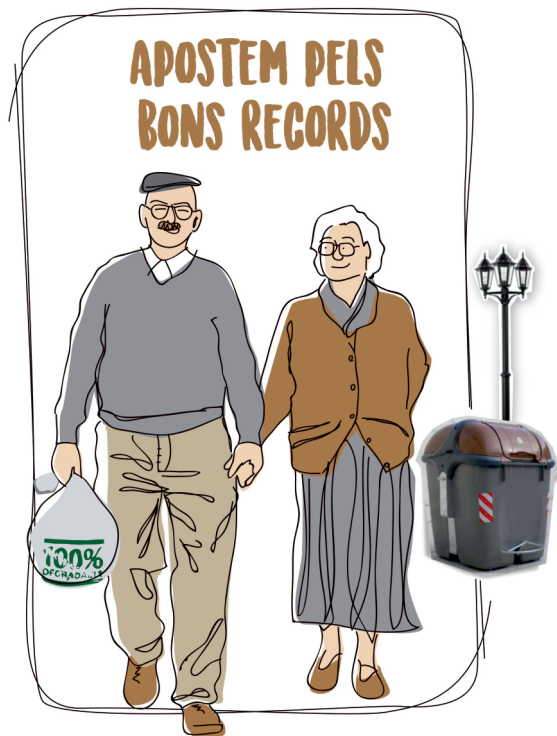
L'objectiu de la present guia és promoure la millora de la relació entre activitats productives i/o de serveis i el medi ambient, mitjançant la publicació d'unes recomanacions pràctiques l'aplicació de les quals ens portarà a una reducció dels impactes ambientals. En termes ambientals, les empreses tenen un potencial de millora important. En molts casos aplicant petites accions o mesures procedimentals o d'organització es poden aconseguir grans resultats, només cal saber on i com fer-ho. La principal finalitat d'aquesta guia és reduir residus i altres costos, una motivació addicional a la implantació de Bones Pràctiques ambientals.

Per aquest motiu es posa a l'abast de totes les empreses de la comarca de l'Alt Empordà aquest recull de Bones Pràctiques ambientals per poder-les implementar o adaptar-les a la naturalesa de cada una. La importància del sector serveis de la nostra comarca, tant a nivell econòmic com en la gestió de residus, ha portat a centrar la major part d'aquestes recomanacions, concretament hotels, càmpings, restaurants i bars.

L'elaboració d'aquesta guia és un dels resultats de la Prova Pilot de Pagament per Generació realitzada a empreses dels municipis de Sant Pere Pescador i Capmany el 2017. Moltes de les següents recomanacions s'han observat a les empreses en el transcurs de la Prova Pilot.

o. Índex

1. Bones Pràctiques	4
1.1 La neteja	5
1.2 Compres	6
1.3 A la cuina	8
1.4 Comunicació i formació	10
1.5 Manteniment	12
1.6 Aspectes generals	13
2. Experiències	14

1. Bones Pràctiques

S'entén per bones pràctiques ambientals totes aquelles accions que tenen l'objectiu de reduir l'impacte ambiental. En aquesta guia ens centrarem principalment en accions encaminades, directa o indirectament, a la prevenció de residus.

Perquè ens serviran les bones pràctiques?

1. Disminució de la generació de residus
2. Reducció del consum energètic
3. Reduir el consum d'aigua
4. Reduir costos innecessaris (racionalitzant el consum de matèries primeres, l'eficiència i millora dels processos ...)

Cap a on anem?

La normativa en matèria de residus indica que les empreses han de **costejar la gestió dels residus que generin**, ja sigui a partir de gestors propis o dels serveis que ofereixen les administracions a partir de preus públics. Les principals problemàtiques en aquest àmbit són en primer lloc la **dificultat d'establir uns preus públics justos** i la difícil realització d'una recollida segregada entre residus d'origen domèstic i els d'origen comercial i industrial.

Tot indica que el futur de la gestió de residus comercials i industrials per part de les administracions públiques s'encamina cap a l'**expansió del sistema de Pagament per Generació**.

El pagament per generació (PxG) és un sistema de costejar la recollida de residus basat en els principis de preu just i de "qui contamina paga". Els preus dels serveis es determinen en funció dels residus realment generats i del servei que s'obté. Per implantar aquest tipus de sistema cal disposar de dues eines clau:

un sistema d'identificació dels usuaris
un sistema fiable de pesatge o de quantificació de la generació.

Aquest sistema resol les dificultats d'establir preus públics justos (que majoritàriament passarien de ser preus fixes a ser preus variables) i de costejar un servei de recollida diferenciat del domiciliari.

1.1 LA NETEJA

ACCIÓ

OBJECTIU

Separació dels residus assimilables a domèstics (envasos, paper/cartró i vidre) amb la implantació d'un contenidor de cada una de les fraccions a tots els punts de generació de residus del recinte

Augmentar la recollida de residus reciclables i reduïrem la quantitat de residus no reciclables que anirien directament a l'abocador.

Prioritzar la **compra de productes** de neteja amb major volum possible.

Evitar la generació d'envasos. Per cada garrafa de 5 litres que comprem de producte de neteja evitem al generació de 9 envasos de 500 ml.

Apostar per **sistemes de dosificació** de productes químics de neteja, per utilitzar el mínim necessari per realitzar les tasques. Actualment existeixen sistemes des de molt simples a d'altres més avançats en forma d'estació de dosificació que realitza la barreja.

Reduir els envasos de productes i la quantitat d'aigua utilitzada.

Formació dels treballadors de neteja, especialment en separació dels envasos i dosificació dels productes.

Informar i conscienciar als treballadors.

1.2 Compres

ACCIÓ

OBJECTIU

Comprar **productes de major volum** possible per tal de reduir els residus d'envasos.

Evitar la generació d'envasos. Per cada garrafa de 5 litres que es compra de producte de neteja evitem la generació de 9 envasos de 500 ml.

Comprar **productes reutilitzables**.

Per cada vegada que es reutilitzi el producte s'haurà evitat el consum d'un nou producte i la generació d'un nou residu.

Apostar per la **compra «a granel»** de productes, evitant productes envasats sense sentit.

La compra a granel suposa un estalvi de generació d'envasos i normalment un estalvi econòmic.

Comprar **productes reciclats**.

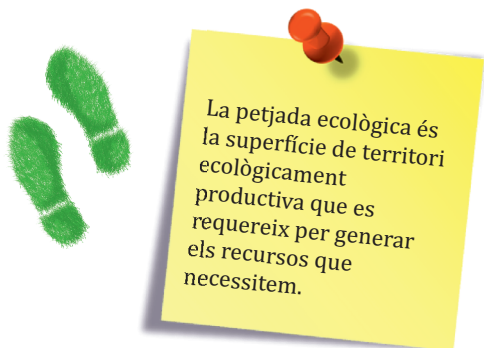

Evitar la producció de nous productes i potenciar el mercat dels productes reciclats que allarguen la vida útil dels materials.

Apostar per la compra de **productes amb menor petjada ecològica**.

Evitar l'emissió de CO₂ en el procés de fabricació i transport del producte.

ACCIÓ

OBJECTIU

Apostar per les factures electròniques, evitant la impressió d'aquestes.

Reduir el cost i els impactes relacionats amb la fabricació del paper i el transport de les factures.

Apostar per la innovació i invertir amb aparells cada vegada més eficients.

Obtenir el resultat desitjat amb menys recursos redueix la petjada ecològica i el cost.

Comprar material reciclable (amb el símbol de les tres fletxes) i **amb el Punt verd del SIG** que li pertoqui, si és possible

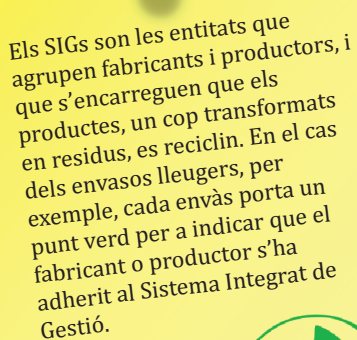

Allargar la vida útil dels materials i evitar la generació de residus

Apostar per la qualitat dels productes. No s'han de descartar productes que poden semblar més cars a curt termini si, a la llarga, són més duraders o consumeixen menys energia i realitzen la seva funció.

Allargar la vida útil dels materials i evitar la generació de residus

Els SIGs són les entitats que agrupen fabricants i productors, i que s'encarreguen que els productes, un cop transformats en residus, es reciclin. En el cas dels envasos lleugers, per exemple, cada envàs porta un punt verd per a indicar que el fabricant o productor s'ha adherit al Sistema Integrat de Gestió.

1.3 A la cuina

ACCIÓ	OBJECTIU
<p>L'oli de cuina és un producte molt contaminant i és important no abocar-lo als desguassos. A la comarca hi ha diferents gestors autoritzats d'oli que realitzen la recollida gratuïtament.</p>	<p>➤ Per cada litre d'oli abocat al desguàs pot contaminar 100.000 litres d'aigua</p>
<p>Evitar la utilització de paper d'alumini i plàstic film per embolcallar aliments. La utilització d'envasos de plàstic rígid amb una llarga vida útil evitarà la generació de residus.</p>	<p>➤ Evitar la generació de residus plàstics que no disposen de punt verd.</p>
<p>Disposar de contenidors de totes les fraccions, especialment a la zona on es buiden els plats i a la zona de cuina.</p>	<p>➤ Potenciar la separació de residus.</p>
<p>Formar específicament els treballadors encarregats de buidar els plats i recollir les taules i els cuiners.</p>	<p>➤ Són els principals generadors de residus lligada amb la seva activitat. Evitar l'abocament de residus reciclables a la fracció resta.</p>

**JO APOSTO PER
LA QUALITAT**

1.4 Comunicació i formació

ACCIÓ

OBJECTIU

Els treballadors han de disposar de tota la informació ambiental, no només per complir amb els requisits marcats, sinó també per poder transmetre-ho als clients i usuaris del servei que es dona.

Aconseguir una major involucració dels treballadors i potenciar el treball col·lectiu per arribar a reduir la generació de residus.

Es recomana realitzar una formació en matèria de medi ambient a tots els treballadors de nova incorporació, aquesta formació pot anar acompanyada d'altres matèries necessàries pel lloc de treball com seguretat o altres normatives de l'empresa. Aquells treballadors que no realitzen les Bones pràctiques en el seu dia a dia també es recomana que tornin a realitzar aquesta formació.

Aconseguir que el treballador prengui consciència del compromís de l'empresa amb la reducció d'impactes al medi ambient i treballi aplicant les bones pràctiques.

Pels usuaris de serveis amb pernoctació, l'explicació i/o l'entrega de tríptics informant com s'ha de realitzar correctament la gestió de residus i altres mesures per estalvi de recursos com d'aigua i energia.

Aconseguir que el client prengui consciència del compromís de l'empresa amb la reducció d'impactes al medi ambient i col·labori en aquest àmbit.

La comunicació és una eina clau per aconseguir resultats, sobretot com a recurs visual a partir de cartells informatius que alerten i indiquen quines son les bones pràctiques, tant per clients com per treballadors.

El recordatori de les bones pràctiques en el mateix lloc on cal aplicar-les ajuda a evitar errors i alertar als treballadors no conscienciats.

ACCIÓ

Resulta clau per la implicació dels treballadors la comunicació de l'estat ambiental de l'empresa (percentatge de reciclatge i d'altres indicadors ambientals).

L'establiment d'objectius anuals o bianuals ajudarà al treball comunitari necessari per arribar a aquests objectius.

OBJECTIU

La transparència i el coneixement dels resultats fan que el treballador i clients valori la utilitat de la realització de les bones pràctiques.

El coneixement dels treballadors dels objectius marcats ajudarà a treballar amb un horitzó marcat, amb una fita a la qual cal arribar.

1.5 Manteniment

ACCIÓ	OBJECTIU
Un manteniment continu facilita un augment de la vida útil dels equips.	➤ Evitar l'aparició sobtada d'averies importants.
Els olis usats de la maquinària han de ser gestionats adequadament, ja que és un residu molt contaminant.	➤ Un litre d'oli abocat als cursos d'aigua, tant oli de cuina com oli dels equips, contamina 100.000 litres d'aigua.
Els tubs fluorescents esgotats o avariats són residus tòxics pel contingut en mercuri. Cal gestionar-ho a partir de gestors autoritzats, portar-ho a la deixalleria comarcal o tornar a botiga.	➤ Un sol tub fluorescent conté suficient mercuri com per contaminar 30.000 litres d'aigua
La deixalleria comarcal és el lloc on s'han de portar tots aquells residus que no disposen d'un sistema de recollida establert als municipis. El cost de l'entrada de residus a la deixalleria comarcal estan regits per les taxes que es poden consultar al web de la deixalleria comarcal del CCAE.	➤ La majoria d'aquests residus són perillosos i cal evitar l'entrada a l'abocador on poden provocar impactes ambientals importants per contaminació.
Les restes de poda i jardineria han de gestionar-se a part i no barrejar amb la fracció resta.	➤ Aquesta fracció anomenada fracció verda es pot valoritzar per l'obtenció de pèl·let o altres productes. En conseqüència el preu de tractament és més barat.

1.6 Aspectes generals

ACCIÓ

OBJECTIU

Apostar per **volums de contenidors elevat** per disminuir la freqüència de recollida de residus, en cas de generar un volum important de residus i sigui possible.

Apostar per les **factures electròniques** i minimització de paper en tasques administratives

Reduir costos i emissions

Fomentar les **tecnologies smart** com a eines de comunicació

2. Experiències

Casa de colònies Els Estanys

Compres

Compra de productes envasats en gran volum o a granel.

A la cuina

Disposició de contenidors de totes les fraccions a l'interior de la cuina.

Comunicació i formació

- Disposició de contenidors de totes les fraccions al menjador amb cartells indicatius que mostren de manera gràfica i divertida la tipologia de residus que va a cada contenidor.
- Cartells informatius sobre el malbaratament alimentari.

Càmping Las Palmeras

Comunicació i formació

Faciliten una bossa de ràfia per tal que els usuaris la puguin utilitzar per anar a comprar al supermercat, ja que segueixen una política d'eliminació de bosses de plàstic.

Càmping L'Àmfora

LA NETEJA

Minimització de la generació d'envasos i altres residus de productes de neteja i reduir la contaminació per aquests productes a partir de:

- Utilització d'un dosificador de producte químic.
- Utilització de productes concentrats envasats en garrafes retornables.
- Utilització de rentadores que subministren automàticament els productes de neteja segons el programa desitjat i la tipologia de roba.
- Utilització de material de neteja reutilitzable
- Formació anual a tot el personal encarregat de la neteja.
- Inspeccions i vigilància constant.

Compres

Minimització de la generació de residus i utilització de productes més respectuosos amb el medi ambient.

- Priorització de la compra de productes amb eco-etiquetes certificades i amb una bona relació qualitat/preu.
- Compra de productes en grans volums o a granel.
- Compra de productes retornables o sinó 100% reciclables.
- Compra de productes amb major vida útil.

Comunicació i formació

Coneixement de la gestió de residus al personal i als usuaris a partir de:

- Formació anual de tota la plantilla de treballadors.
- Explicació de la ubicació dels contenidors als usuaris en el Check-in i entrega d'un plànol indicatiu.
- Explicació de la correcta separació de residus als usuaris en el Check-in i entrega d'un tríptic informatiu de bones pràctiques.
- Cartells informatius a tots els punts d'abocament de residus.
- Auditories internes als treballadors del càmping

Manteniment

Prevenió de residus en els treballs de manteniment:

- Utilització de les restes de poda com a adob orgànic de les zones enjardinades del càmping.
- Revisió dels equips per evitar averies i allargar al vida útil d'aquests.

Contacte:

972503088

mambient@altemporda.cat

**Generalitat
de Catalunya**

**Agència de
Residus de
Catalunya**

**CONSELL COMARCAL
DE L'ALT EMPORDÀ**

**RECOLLIDA
DE RESIDUS**
àrea de medi ambient

Per a nous reptes, respostes de futur: Els residus, un repte de tots

www.mediambient-altemporda.org